

Rapport om det familieretlige system og samarbejdet mellem familieretterne og Familieretshuset

2023

Indholdsfortegnelse

Rapport om det familieretlige system og samarbejdet mellem familieretterne og Familieretshuset	1
2023	1
Indholdsfortegnelse	2
Baggrund for rapporten.....	3
Samarbejdet generelt	4
Samarbejds møderne – hvor og hvordan	4
Dialog og videndeling.....	4
Praktikophold, oplæg og temadage	4
Emner af overordnet relevans for samarbejdet mellem Familieretshuset og familieretterne	6
Overvåget samvær.....	6
Børnesamtaler.....	6
Anonymisering i sager.....	7
Separate møder i Familieretshuset.....	7
CPR.....	8
Fuldbyrdelsessager	8
Familieretshusets vejledning på særlige områder	9
Fri proces	9
Telefoniske henvendelser	9
Familie- og personret.....	10
Værgemål.....	10
Bidrag- og faderskabssager	10
Ægteskabssager	10
Behandling af familieretlige sager i tal.....	11

Baggrund for rapporten

Efter § 44 i Familieretshusloven drøfter de enkelte afdelinger af Familieretshuset emner af betydning for det overordnede samarbejde med de familieretter, der er beliggende i retskredsene i det geografiske område, som afdelingerne dækker.

Der skal som led heri afholdes kvartalsvise samarbejds møder.

De enkelte afdelinger af Familieretshuset skal endvidere efter dialog med de pågældende familieretter udarbejde en årlig rapport om behandlingen af de familieretlige sager og om emner af overordnet relevans for samarbejdet mellem Familieretshuset og familieretterne.

Denne rapport er udarbejdet på baggrund af referaterne fra samarbejds møderne i 2023.

Samarbejdet generelt

Samarbejds møderne – hvor og hvordan

Familieretshusets enkelte afdelinger og de geografisk tilknyttede familieretter afholder kvartalsvise samarbejds møder. Tilrettelæggelsen og den praktiske afvikling af møderne varierer lokalt. Nogle steder holdes møderne udelukkende som fysiske møder, og andre steder som skiftevis fysiske og virtuelle over Teams. Det varierer også, om de fysiske møder holdes i Familieretshusets afdeling eller i en af familieretterne.

På samarbejds møderne er der løbende drøftelser om mødernes form og indhold for at sikre, at møderne er meningsfulde for alle deltagere.

Dialog og videndeling

Indledningsvist bemærkes, at drøftelser om forældreansvarsområdet – som det også fremgik af rapporten for 2022 – har fyldt mest på møderne. Efter behov har repræsentanter fra Familieretshusets afdeling for Familie- og personret (adoption, bidrag, faderskab, ægteskab, navne og værgemål) også deltaget i samarbejds møderne.

Familieretshuset og familieretterne har gensidigt orienteret om status i hhv. familieretterne og de forskellige lokationer i Familieretshuset, herunder om sagsantal, ventetider på hhv. møder, børnesagkyndige undersøgelser, overvåget samvær og børnesamtaler.

Familieretshuset har orienteret om den afskedigelsesrunde, som Familieretshuset gennemførte i efteråret 2023 samt de afledte personale- og organisationsændringer. Familieretshuset har i den forbindelse haft fokus på at oplyse, hvordan ændringerne evt. kunne få betydning for familieretterne, herunder særligt i forhold til ventetider.

Derudover har der været faglige drøftelser med udgangspunkt i konkrete anonymiserede sager, orientering om ændring af geografisk ansvarsområde mellem Familieretshusets lokationer og udveksling af oplysninger om kontaktpersoner samt telefonlister.

Praktikophold, oplæg og temadage

I rapporten om det familieretlige system og samarbejdet mellem familieretterne og Familieretshuset 2022 fremgik det, at der generelt var stor velvilje hos både Familieretshuset og familieretterne for at modtage medarbejdere i praktik.

Det samme gør sig gældende i 2023, hvor praktikopholdene opleves positivt og givende for både Familieretshuset og familieretterne. Der er således fortsat et ønske om mulighed for praktik – både i familieretterne og i Familieretshuset.

Generelt er medarbejderne i Familieretshuset og familieretterne nysgerrige på og interesserede i at tilegne sig gensidig viden og indsigt. Muligheden for fælles tema- eller kursusdage for medarbejdere i familieretterne og i Familieretshuset har på den baggrund været vendt, og

medarbejdere i Familieretshuset har bl.a. holdt oplæg om børnesamtaler og børnesyn for familieretter i 2023.

Emner af overordnet relevans for samarbejdet mellem Familieretshuset og familieretterne

Overvåget samvær

Overvåget samvær er et emne, der ofte drøftes på samarbejds møderne. Familieretshusets fagkontor har udarbejdet en oversigt over fire forskellige typer af overvåget samvær. Det blev der igennem drøftet, at de overvågede samvær som familieretterne fastsætter er typen ”observeret samvær”.

De fire typer af overvåget samvær er:

- Observeret samvær
- Beskyttet samvær
- Støttet samvær
- Overværet samvær

Observeret samvær er den eneste af de fire typer overvåget samvær, der skal iværksættes med henblik på at oplyse sagen, mens de andre typer af samvær har andre formål. Ved et observeret samvær udarbejdes der en rapport som skriftligt produkt, hvilket ikke er tilfældet ved de andre typer overvåget samvær.

På flere samarbejds møder har der været fokus på, at både formål og vilkår med et overvåget samvær fremgår tydeligt, når familieretten iværksætter et overvåget samvær i Familieretshuset. Det kan blandt andet være med til at understøtte Familieretshusets tilrettelæggelse af det overvågede samvær, den efterfølgende afrapportering samt eventuel afbrydelse af forløbet, hvis det vurderes, at formålet med det overvågede samvær ikke kan nås.

De praktiske rammer for de overvågede samvær blev også drøftet, herunder hvor længe, hvor ofte og hvor mange gange, der skal være samvær.

Familieretshuset har oplevet, at familieretten har besluttet, at der skal iværksættes et overvåget samvær, der rent praktisk ikke kan gennemføres af Familieretshuset. Det er fx ikke muligt for Familieretshuset at tilbyde et overvåget samvær om aftenen, i weekenden eller i et fængsel, hvor samværsforælder er indsat.

Børnesamtaler

En medarbejder fra Familieretshuset har holdt oplæg om børnesamtaler i en af familieretterne. Der var positive tilbagemeldinger efter oplægget, og Familieretshuset har tilbudt at komme ud i flere familieretter for at holde oplæg om børnesamtaler.

I 2023 har Familieretshusets lokation i Ringsted testet et nyt notat til børnesamtalerne i regi af *Projekt Styrket Børneinddragelse*. Projektet er et forsknings- og udviklingsprojekt, der blev opstartet i 2021 i et tæt samarbejde mellem Familieretshuset, Roskilde Universitet og

Professionshøjskolen Absalon. Formålet med projektet er at styrke og kvalificere det familieretlige arbejde generelt og specifikt Familieretshusets støtte og inddragelse af børn ved at producere ny grundvidenskabelig viden om de dynamikker, der skaber børns (mis)trivsel, samt forskningsbaseret udvikling og implementering af denne viden og nye metoder.

Overordnet set har familieretternes tilbagemeldinger på det nye notat til børnesamtaler været positive. Enkelte familieretter oplyser, at de forsøger at afholde første retsmøde uden, at barnet bliver inddraget. Derfor er det ikke altid nødvendigt at indkalde til en børnesamtale. Det har retterne haft gode erfaringer med.

Derudover har der været enkelte drøftelser om barnets kontaktperson som bisidder under børnesamtalen i retten samt børnesamtaler i § 20 a-sager, som omfatter samvær mellem et adopteret barn og den oprindelige slægt.

Anonymisering i sager

Et emne, som har været drøftet flere gange, er anonymisering i sager, herunder særligt anonymisering af navne og adresser. Nogle familieretter oplever, at Familieretshuset anonymiserer mange oplysninger. Det betyder blandt andet, at familieretterne kan have svært ved at behandle en sag, idet de anonymiserede oplysninger kan være meningsforstyrrende.

Både familieretterne og Familieretshuset er optagede af, at sagerne anonymiseres tilstrækkeligt, og at det ikke sker på en måde, som er meningsforstyrrende for familieretterne. Familieretterne mener, at oplysninger som den anden part er bekendt med, ikke bør anonymiseres, selvom en part har navn- og adressebeskyttelse. Det har derfor været drøftet, hvorvidt det er muligt for Familieretshusets medarbejdere at afdække, om den anden part er bekendt med den beskyttede parts oplysninger. I forældreansvarssager har sagsbehandlerne på møderne mulighed for at spørge ind til dette, inden sagen indbringes for familieretten. I de sager i Familieretshuset, som bliver behandlet på skriftligt grundlag, har sagsbehandlerne ikke på samme måde kontakt til parterne, og derfor bliver der ikke altid spurgt ind til videregivelse af oplysninger. Familieretshuset har oplyst, at der arbejdes på, at der også i prøvelsessagerne tages kontakt til parterne, inden sagen oversendes til familieretten.

Familieretshuset har stort fokus på anonymisering. Der arbejdes blandt andet at udforme et anonymiseringsværktøj, og Familieretshuset har i løbet af 2023 fået nye principper i forhold til anonymisering, som skal understøtte Familieretshusets medarbejdere i arbejdet.

Separate møder i Familieretshuset

Familieretshuset har orienteret om, at separate møder i Familieretshuset som udgangspunkt bliver gennemført i den samme to-timers mødeblok, således at hver part får et møde af ca. en times varighed. I den forbindelse er kriterier for afholdelse af separate møder blevet drøftet, herunder at Familieretshuset som udgangspunkt indkalder til separate møder, hvis der er oplysninger om fysisk eller psykisk vold jf. Familieretshuslovens § 10, stk. 2. Familieretterne har oplyst, at parterne ikke kan undgå at sidde i samme retslokale i retten.

Der er stort fokus på at tilrettelægge borgernes forløb i det familieretlige system, så det samlede forløb er meningsfuldt for borgerne, herunder ift. vurdering af behov for flere møder i Familieretshuset, og hvornår det er mere hensigtsmæssigt, at sagen sendes videre til retten.

CPR

Spørgsmålet om hvorvidt og hvornår hhv. familieretten og Familieretshuset skal indberette en registrering i CPR drøftes jævnligt på møderne. Der er enighed om, at det er den instans, der træffer afgørelsen, der skal indberette ændringen i CPR-registret. Et eksempel herpå er, at når en midlertidig afgørelse om forældremyndighed, der er truffet af Familieretshuset, ophæves i familieretten, så er det familieretten, der skal registrere ændringen. Ændringen skal indberettes til den relevante kommune, som foretager ændringen.

Fuldbyrdsessager

Flere familieretter har orienteret, om at de oplever at blive kontaktet af borgere, der oplyser, at Familieretshuset har vejledt dem om at kontakte familieretten om fuldbyrdselse af samvær. Familieretterne er ofte nødt til at henvise forældrene tilbage til Familieretshuset, da borgerne fx ikke har en skriftlig samværsaftale, eller at borgeren ønsker ophør, ændring eller fastsættelse af samvær.

Der er et godt samarbejde mellem Familieretshuset og familieretterne ifm. fuldbyrdsessager. Familieretterne har givet udtryk for, at de generelt er tilfredse med Familieretshusets børnesagkyndige medarbejdere, men at nogle familieretter har oplevet, at Familieretshuset ikke altid har mulighed for at sende en medarbejder i fuldbyrdsessager. Familieretshuset har oplyst, at der er tale praktiske og logistiske forhold, der medfører, at Familieretshuset ikke altid kan sende en børnesagkyndig medarbejder til en fuldbyrdsessag. Familieretshuset vil tage dette op internt i huset.

Familieretshusets vejledning på særlige områder

Fri proces

På forespørgsel fra familieretterne om, hvordan Familieretshuset vejleder borgere om fri proces, har Familieretshuset oplyst, at der henvises til domstolens hjemmeside om fri proces, når en sag indbringes for familieretten.

Telefoniske henvendelser

Nogle familieretter har oplyst, at de oplever at parter henvender sig telefonisk, hvis de ikke har fået udleveret deres barn til samvær eller efter et samvær. Familieretterne har i den forbindelse oplyst, at det er Familieretshuset, der har henvist parterne til familieretten. Familieretterne har spurgt til, om Familieretshuset i stedet for den telefoniske kontakt kan informere parten om at lægge sag an via minretssag.dk.

Familieretshuset arbejder løbende på at forberede og dermed sikre en klar vejledning over for forældre, der henvender sig, og Familieretshuset bestræber sig på at henvise forældrene til rette myndighed med henblik på hjælp. Familieretshuset vil have en øget opmærksomhed på at præcisere og vejlede om, at henvendelse til Familieretterne med henblik på fuldbyrdelse af en aftale om bopæl eller samvær, skal ske ved at lægge sag an via minretssag.dk

Familie- og personret

Værgemål

Familieretshuset har oplevet en stor sagstilvækst på værgemålsområdet, hvilket også var gældende i 2023. Familieretshuset har derfor løbende orienteret om status for værgemålsområdet, og oplyst om, at der løbende har været arbejdet med at effektivisere området. samt om en ny blanket til oversendelse af værgemålssager.

Familieretshuset har også orienteret om et initiativ, hvor medarbejderne giver borgerne direkte telefonisk rådgivning, før sagen sendes til Familieretshuset. Denne ordning giver borgerne hurtigt og målrettet hjælp, ligesom det bidrager til at kvalificere sagerne.

Bidrag- og faderskabssager

Flere familieretter har oplyst, at de har oplevet, at parternes navne er anonymiserede eller angivet som "beskyttet", hvilket er udfordrende for retternes behandling af sagen. Samtidig oplever nogle familieretter også, at der ikke er anonymiseret nok i nogle oversendte sager.

Familieretshuset har i løbet af 2023 fået nye principper for anonymisering. Det indebærer blandt andet, at bidragssager fremover i højere grad end før anonymiseres efter en konkret vurdering, der ensortes på tværs af retskredse.

Ægteskabssager

Separations- og skilsmisssager har også været drøftet, herunder proceduren i de tilfælde, hvor der skal træffes afgørelse om skilsmisse og bopæl samtidigt. I disse tilfælde vil Familieretshuset oversende begge sager til sambehandling hos familieretten.

Familieretshuset har desuden redegjort for praksis i ægteskabssager. Størstedelen af vilkårsforhandlingerne afholdes virtuelt og nogle afholdes også som separate møder. Det vil ofte være den medarbejder i Familieretshuset, der afholder mødet, der træffer afgørelsen, hvis parterne ikke er enige om separationen/skilsmissten eller vilkårene for denne efter vilkårsforhandlingen. Det er muligt at underskrive protokollen under mødet ved hjælp af MitID.

Behandling af familieretlige sager i tal

I det følgende afsnit fremgår data vedr. Familieretshuset og domstolenes behandling af sager om forældremyndighed, bopæl og samvær.

Tallene i tabel 1 og 2 om sager hos Familieretshuset vedrører forældremyndighed, bopæl og samvær. Familieretshuset opgør en sag, der omhandler både fx forældremyndighed og samvær, som to sager.

Tabel 1 viser antallet af sager indkommet til Familieretshuset og visiteret som enten § 6 midlertidig eller §§ 6- og 7-sager pr. kvartal i 2023 og til sammenligning også pr. kvartal i 2022. I tabellen er § 6 midlertidige og § 6-sager adskilt, idet en midlertidig § 6-ansøgning kan figurere i en § 7-sag.

Tabel 2 viser antallet af §§ 6- og 7-sager, som Familieretshuset har oversendt til behandling i familieretten pr. kvartal i 2023 og til sammenligning også pr. kvartal i 2022. Tallene for 2023 er endvidere delt op i henholdsvis sager om samvær og sager om bopæl og/eller forældremyndighed.

I henholdsvis tabel 1 og 2 er tallene opdateret i forhold til de tal, der fremgår i rapporten for 2022.

Der tages forbehold for fejlregistreringer og efterregistreringer. Familieretshuset udfører løbende kvalitetskontrol af dataregistre-ringer og retter eventuelle fejlregistreringer. Dette kan medføre, at data ændrer sig bagud i tid.

Tallene i tabel 3 og 4 er oplyst af Domstolsstyrelsen. Familieretterne opgør en sag, der omhandler både fx forældremyndighed og samvær som én sag.

Tabel 3 viser, hvor mange §§ 6- og 7-sager familieretterne har behandlet pr. kvartal i 2023 og til sammenligning også pr. kvartal i 2022.

Tabel 4 viser, hvor mange §§ 6- og 7-sager familieretterne har forliget pr. kvartal i 2023 og til sammenligning også pr. kvartal i 2022.

En sag som Familieretshuset har oversendt til familieretten i 2023 er ikke nødvendigvis blevet afsluttet i familieretten i 2023. Tallene i tabel 2 hverken kan eller skal stemme overens med tallene i tabel 3 og 4.

Tabel 1. Indkomne sager til Familieretshuset, der visiteres som §§ 6- og 7-sager pr. kvartal i 2023 sammenholdt med 2022.

	1. kv. 2023	1. kv. 2022	2. kv. 2023	2. kv. 2022	3. kv. 2023	3. kv. 2022	4. kv. 2023	4. kv. 2022	Total 2023	Total 2022
§ 6- midlertid ige	1816	1746	1740	1715	1702	1626	1610	1715	6868	6802
§ 6-sager	1736	1935	1524	1767	1594	1947	1478	1484	6332	7133
§ 7-sager	3523	3561	3484	3145	3645	3447	3259	3154	13911	13307
I alt	7075	7242	6748	6627	6941	7020	6347	6353	27111	27242

Tabel 2. Antallet af §§ 6- og 7-sager som Familieretshuset har oversendt til behandling i familieretten pr. kvartal i 2023 sammenholdt med 2022.

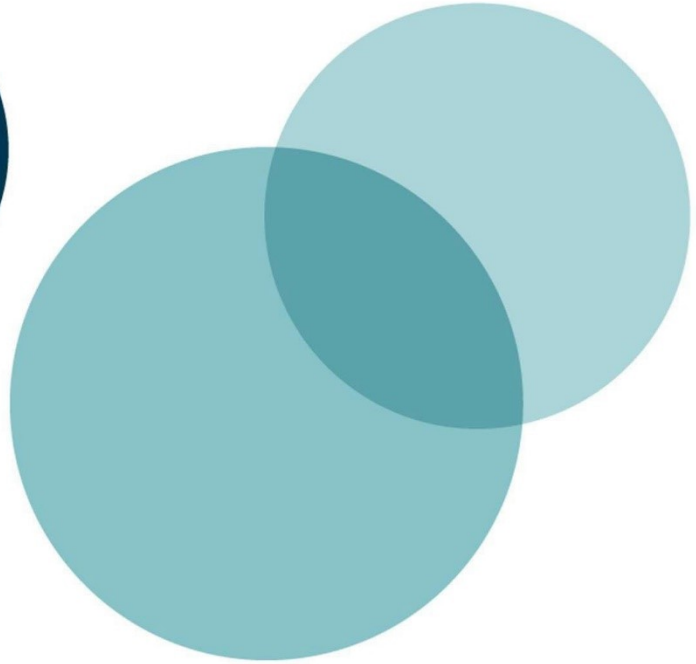
	1. kv. 2023	1. kv. 2022	2. kv. 2023	2. kv. 2022	3. kv. 2023	3. kv. 2022	4. kv. 2023	4. kv. 2022	Total 2023	Total 2022	
§ 6-sager											
Samvær		155	193	186	156	179	152	167	173	687	674
Bopæl og forældremyndighe d		111	160	145	141	140	153	127	134	523	588
I alt		266	353	331	297	319	305	294	307	1210	1262
§ 7-sager											
Samvær		490	647	528	527	569	491	586	411	2173	2076
Bopæl og forældremyndighe d		669	853	671	684	707	656	749	587	2796	2780
I alt		1159	1500	1199	1211	1276	1147	1335	998	4969	4856
§§ 6- og 7-sager i alt		1425	1853	1530	1508	1595	1452	1629	1305	6179	6118

Tabel 3. Antallet af §§ 6- og 7-sager, som familieretterne har behandlet pr. kvartal i 2023 sammenholdt med 2022.

	1. kv. 2023	1. kv. 2022	2. kv. 2023	2. kv. 2022	3. kv. 2023	3. kv. 2022	4. kv. 2023	4. kv. 2021	Total 2023	Total 2022
§ 6-sager	222	223	200	227	158	191	183	236	763	887
§ 7-sager	934	1029	865	1085	742	847	875	1009	3416	3970
I alt	1156	1252	1065	1312	900	1038	1058	1245	4179	4847

Tabel 4. Antallet af §§ 6- og 7-sager, hvor familieretterne har forliget pr. kvartal i 2023 sammenholdt med 2022.

	1. kv. 2023	1. kv. 2022	2. kv. 2023	2. kv. 2022	3. kv. 2023	3. kv. 2022	4. kv. 2023	4. kv. 2022	Total 2023	Total 2022
§ 6-sager	38	40	36	39	25	22	55	47	154	148
§ 7-sager	292	332	268	372	218	275	304	325	1082	1304
I alt	330	372	304	411	243	297	359	372	1236	1452

Familieretshuset

Storetorv 10

6200 Aabenraa

Familieretshuset.dk

Telefon 72 56 70 00

